

Tevékenységi tervek

Tervezett projektek a tevékenységekbe integrált tanuláshoz

A projekt címe: Lípem, lopom a szőlőt...

A projekt megvalósulásának tervezett ideje: 2021. 09. 12. – 2021. 09. 16.

A projekt tervezett indító élménye: Különböző szőlőfajták beszerzése.

A projekt várható lezáró élménye: Must készítés.

A projekt megvalósítása során kiemelt céljaink: Szüreti néphagyományok őrzése. Szokások megismerése, felelevenítése. Ismerjék meg a különböző szőlőfajtákat, merjék bátran megkóstolni.

A projekt során megvalósítandó feladataink: Bővíljenek ismereteik a szüreti szokásokról. Ismerjék meg a szőlő felhasználási módjait. Népi játékok által ismerjék meg a szüreti néphagyományokat.

A projekt során kiemelten fejleszthető képességek pl: Értelmi képességek – figyelem, összehasonlítás. Érzékelés, észlelés – hallás, ízérezékelés, szaglászérezékelés, tapintásos észlelés. Szocializációs képességek – együttműködés, közösségi érzés fejlesztése. Finommotorika.

Megjegyzés: A tervezett tevékenység megvalósulásának jelölése: +, ha elmaradt a megvalósítás:

Munka jellegű tevékenységek	<ul style="list-style-type: none"> • A szőlő előkészítése – megmosása, leszemeztetése. • A must készítéséhez az eszközök előkészítése és elmosása. • Festő és nyomdázás eszközeinek előkészítése és elmosása. • Festés után az asztal letakarítása.	
------------------------------------	--	--

öntésének g

Játék Játék feltételeinek biztosítása <ul style="list-style-type: none"> • (ötletek a játék tevékenység megsegítéséhez, kiegészítő eszközök készítése)	<ul style="list-style-type: none"> • Szabad játék biztosítása • Szőlővadászat – a szőlőt leszemezzük és egy tálba rakjuk. A gyerekek saját szívószállal megpróbálják a szemeket kivadászni és egy másik tálba rakni. • Madárijesztő póz – a gyerekek körbe futnak, majd adott jelre madárijesztővé válnak.	
--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Igyuk meg a mustot! – „Fogjátok meg gyerekek a poharat és igyátok meg a mustot! Milyen ízű volt? Milyen arcot vágunk, ha édes és milyen, ha savanyú?</i> • <i>Só-liszt gyurma – szőlőszemek készítése (finommotorika)</i> 	
<p>Külső világ tevékeny megismerése</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Alapvető környezet és természetvédelmi ismeretek</i> • <i>matematikai tapasztalatok, matematikai játékok</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Beszélgetés a szüreti néphagyományokról és szokásokról</i> • <i>A különböző szőlőfajták megismerése és megkóstolása.</i> • <i>A madarak elleni védekezési technikák megismerése – mi a csősz szerepe.</i> • <i>A szőlő különböző felhasználásának, módjainak megismerése és a meglévő ismeret felelevenítése.</i> • <i>Ikt eszköz használat segítségével a szüret és a must készítés megismerése.</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Matematikai tapasztalatszerzés:</i> • <i>Az interaktív mesés matematikafoglalkozás során – sorszámnevek gyakorlása, több, kevesebb, ugyanannyi gyakorlása, számolási képesség, megfigyelőképesség és szabálytudat fejlesztése.</i> • <i>Szőlőszemek válogatása során – halmazok alkotása, alakzat és forma felismerés gyakorlása. Fogalmak elsajátítása.</i> 	
<p>Verselés, mesélés</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>anyanyelvi játékok</i> • <i>beszélgető kör</i> • <i>drámajátékok</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Mese: Vadadi Adrienn: Szüreti mulatság</i> <i>Anne Geelhaar: A szüret</i> <i>Szóló szőlő, mosolygó alma, csengő barack – népmese</i> <p><i>Az elgurult szőlőszemek – interaktív mesés matematikafoglalkozás (ism.) – 10 számkör</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Vers: Takáts Gyula: szüreti vers</i> <i>Gál Sándor: Szüret</i> <i>Kányádi Sándor: Eljött a szüret</i> 	

	<p><i>Mentovics Éva: A szőlő</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Mondóka:</i> <i>Egy- itt a Szőlőhegy</i> <i>kéttő- hol a szőlővessző?</i> <i>három- a szőlőmet várom</i> <i>négy- szeretelni mégy</i> <i>öt- kancsód megtöltöd</i> <i>hat- jaj, de vidám vagy</i> <i>hét-idd a hegy levét</i> <i>nyolc-üres még a polc</i> <i>kilenc- te most nem pihensz</i> <i>tíz- ez bizony nem víz,</i> <i>finom must csorog,</i> <i>ezt most megiszod!</i> <p><i>Szőlős kísámoló</i> <i>(Elment apám szőlőt lopni,</i> <i>elfelejtett zsákot vinni.</i> <i>mondá meg te,</i> <i>hány zsák kell?)</i></p>
--	--

<p><i>Rajzolás,</i> <i>festés,</i> <i>mintázás,</i> <i>kézimunka</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Szőlő fürt – nyomdázás parafadugóval és temperával</i> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> </div> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Szőlőlugas – közös alkotás, nyomdázás parafadugóval és temperával</i> <div style="text-align: center;"> </div>
---	--

<p style="text-align: center;">Mozgás</p> <ul style="list-style-type: none"> <i>a mindennapos testmozgás játéka, feladatai</i> 	<ul style="list-style-type: none"> <i>Játékos mindennapos testmozgás</i> <i>Szabad levegőn való mozgás biztosítása</i> <i>Testnevelés:</i> <i>járás körben – járás jelzésre lábujjhegyen járás és sarokjárás</i> <i>futás körben – jelzésre sarkazó futás</i> <i>Gimnasztika: Láb torna</i> <i>Lábgyakorlatok:</i> <i>Alapállás, zsebkendő leterítve a lábak előtt a talajon. A zsebkendő átlépése egyik lábbal, másik láb mellélép.</i> <i>Hátraarc után visszafelé.</i> <i>Hajlítottülés, támasz a test mögött. Egyik lábbal, bekarmolt lábujjal zsebkendő felvétel, majd átadás kézsegítés nélkül a másik lábnak.</i> <i>Nyújtottülés, kéztámasz a test mögött. Lábemelés lebegőülésbe és lábfej mozgásával integetés.</i> <i>Alapállás, a zsebkendő leterítve a lábak előtt a talajon. Az egyik lábbal zsebkendő felvétel bekarmolt lábujjal, térdemeléssel. Láb tartás cserével is.</i> <i>Főgyakorlat: akadálypályán láb és talp boltozat erősítése</i> <i>Játék: Szőlőszemek gyűjtés – papírból készült gombócokat láb bekarmolás segítségével kell összegyűjteni.</i> <i>Szőlőfürt-szőlőszem futójáték – „Szőlőfürt” a gyerekek állva maradnak és a karok a magasban, „szőlőszem” a gyerekek leguggolnak.</i> <i>Levezetés: láb masszírozás</i> 	
--	---	--

<p style="text-align: center;">Ének, zene, énekes játék, gyermektánc</p>	<ul style="list-style-type: none"> <i>A kállói szőlőben... tánc</i> <i>Ettem szőlőt... tánc</i> <i>Badacsonyi szőlőhegyen... mozgással kísérvé</i> <i>Lipem, lopom a szőlőt... kergetős játék</i> <i>Fehérvári kapitány... leánykérős játék (ism.)</i> <i>Zh: Érik a szőlő...</i> 	
---	---	--

Takáts Gyula: Szüreti vers

Szüretelnek, énekelnek,
láttál-e már ennél szebbet?
Dió, rigó, mogyoró,
musttal teli kiskancsó,
Sose láttam szebbet!

Akkora fürt, alig bírom,
Egy fürtből lesz akó borom.
Dió, rigó, mogyoró,
csak úgy nevet a kancsó.
Az sem látott ilyen.

Az öregnek aszú bor jár,
gyerekeknek must csordogál.
Dió, rigó, mogyoró,
Szüretelni jaj de jó!
Igyunk erre egyet!

Gál Sándor: Szüret

Szőlő, szőlő, fekete,
Mézédesre érett.
Szaladj követér puttonyos,
Vidd a szerencsédet.
Két üres kád a kocsin,
Kocsi előtt két ló.
Pince elé totyogott
Három üres hordó.
Kilenc rigó énekel,
Száz seregély táncol.
Fut a követér puttonyos,
Ma függőbb, mint máskor.

Mentovics Éva: A szőlő

Aranysárgák már a fürtök,
akárcsak a napsugár.
Üresen kong minden hordó,
tátog a prés – rájuk vár.

Tőkéjéről levagdossuk,
berakjuk a kosárba –
présből csorog édes leve,
tölthetjük a pohárba.

Kjszámoló:

Elment apám szőlőt lopni,
elfelejtett zságot vinni.
mond meg te,
hány zsák kell?

Mondóka:

Egy- itt a Szőlőhegy
kettő- hol a szőlővessző?
három- a szőlőmet várom

Kányádi Sándor: Eljött a szüret

Eljött a szüret.
Itt van.
Jó pohár mustot
ittam.

Lepényt is ettem,
édest,
igazi túrós
bélest.

Kongatják, kong a
donga.
Indulok ki a
dombra.

Hátamon öblös
puttony.
S még a Napból is
must foly.

négy- szüretelni még
öt- kancsód megtöltöd
hat- jaj, de vidám vagy
hét-idd a hegy levét
nyolc-üres még a polc
kilenc- te most nem pihensz
tíz- ez bizony nem víz,
finom must csorog,
ezt most megiszod!

Ének:

Ettem szőlőt, most érik, most érik, most érik,
Virág Erzsit most kéri, most kéri, most kéri,
Kihez ment a levele? Garzó Pista kezébe.
Hej, rica, rica, rica hej, Pista te!

Ez a szőlő hegyen nőtt, hegyen nőtt, hegyen nőtt,
Nálam van a készkenőd, készkenőd, készkenőd.
Én azt vissza nem adom Virág Erzsi, angyalom.
Hej, rica, rica, rica hej, Erzsi te!

Érik a szőlő, hajlik a vessző, bodor a levele.
Két szegény legény szántani menne, de nincsen kenyere.
Van vöröshagyma a tarisznyába, keserű magába.
Szolgalegénynek, hejj a szegénynek,
De kevés vacsora.

A kállói szőlőbe, két szál vesszőbe,
szíjja-fújja, fújdogálja, harmadnapos hajdogálja,
sűrű, sűrű, raff, raff, raff.

Badacsonyi szőlőhegyen két szál vessző,
szél fújja fújdogálja harmat hajdogálja.
Hol a tyúknek a fia?
Talán mind felkapdosta?
Csűr ide, csűr oda,
kass ki bárány
kass oda!

Lipem, lopom a szőlőt, elaludt az öreg csósz.
Furkósbot a kezében, vaskalap a fejében.

Anne Geelhaar: A szüret

Volt egyszer egy barátságtalan, cickány. Dombon lakott egy házikóban, onnan járt vadászni, és mindent megevett, ami csak az útjába került.

Egy napon kedve támadt valami édes csemegére. A nyár melege pirosra érlelte a bogyókat, a diót, az almát, a körtét meg a szőlőt: a kertekben vidáman lengedezett az őszi szél. Megcibálta a fákat, bokrokat, hogy csak úgy potyogott róluk a sok gyümölcs. A cickány vette a kis kocsiját és uccu neki, elindult a dombról lefelé, a kertekhez. Odalent mindent összehordott, amit csak talált; ne maradjon itt másnak semmi! Amikor jól megtelt a kiskocsi, indulni akart vele. De nehéz volt ám a kocsi, és a dombra meredek út vezetett.

- Megtoltuk! – huppant le a mókys a fáról. A fűből előugrándozott a béka, a bokorból a sün is előtipegett a káposztásból. Valamennyien segíteni akarták.

A cickány rájuk mordult: - Magam is elboldogulok! – Félt, hogy az állatok részt kérnek a gyümölcsökből. Csak húzta, húzta egymaga a kocsját. De a dombra vezető út meredek volt, a kocsi pedig nehéz. A cickány hiába erőlködött, a kocsi egyszer csak nekijáradott és visszagurult a lejtőn. Odaugráltak, odatotyogtak erre az állatok, fogták és jól megtolták a kocsit.

– Hó – rukk! - . Egykettőre ott is állt már a ház előtt. A cickány döbbenten kérdezte: - Miért segítettetek? - Mert láttuk, hogy nem bírsz vele egyedül! – felelték az állatok és indulni akartak. Elszégyellte magát erre a barátságatlan, cickány. Tüstént asztalt terített és jó szívvel megvendégelt mindenkit. A béka örömeiben a patakhoz ugrándozott, italt hozott és csaptak együtt olyan mulatságot, hogy máig is szívesen emlegetik, ha találkoznak.

Szóló szőlő, mosolygó alma, csengő barack

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy király, annak a királynak volt három igen szép leánya. Elindult egyszer országot járni, tudni akarta, elégedettek-e a népek. Álruhát öltött magára, de mielőtt elindult volna, azt mondja a lányainak:

- Na, lányaim, mit hozzak nektek ilyen hosszú útról?

Szép öltözéket kért a legidősebb. Gyöngyöt, fülbevalót, nyakláncot, karperecet, mindenféle ékszert kívánt a középső.

- Hát neked mit hozzak, legkisebb leányom?

- Hozza el nekem, édesapám, a megszólaló szőlőt, a mosolygó almát meg a csengő barackot!

Elindult a király, bejárt országot-világot. Összevásárolt a legidősebb lányának különbnél különb öltözéket, selymet, bíbort, bársonyt.

A középsőnek csillogó drágaköveket, ékszereket vásárolt.

De a legkisebbiknek nem talált se megszólaló szőlőt, se mosolygó almát, se csengő barackot.

Hát, ahogy jött hazafelé, úgy belerekedt a hintója a sárba, hogy meg sem lehetett mozdítani. Mérgelődött a király a kocsisával, miközben mérgelődnek, egy hatalmas fehér disznó ugrik ki az erdőszégből, s azt mondja a királynak:

- Mit adsz nekem, felséges királyom, ha kihúzom a hintódat a sárból?

- Mit adjak én neked, te disznó?

- A legkisebb lányodat!

Úgysem mondja komolyan, gondolta a király.

- Isten neki! Itt a kezem, nem disznóláb!

Erre a disznó odament a hintóhoz, és az orrával kiemelte a sárból. Hazaért a király, odaadta az ajándékot a nagyobbik meg a középső lánynak, s azt mondja a legkisebbnek:

- Látod, édes szép leányom, miért kívántál olyat, amit nem tudtam teljesíteni!

De ahogy ezt mondja, egyszer csak röf-röf-röf, jön a disznó. És még egy taligát is hozott magával. Kínéz a király, s elszörnyülködik.

- Mi baja van, édesapám? Miért borult úgy el az arca? - kérdezi a legkisebbik királykisasszony.

- Jaj, édes-kegyes leányom, nézd, hogy jártam! Jön érted a disznó, de nem engedem, hogy elvigyen feleségül.

Hamar felöltöztettek egy szolgálót, s odavitték a disznónak. De az kiborította a talicskából, s tovább röfögött az ajtónál.

Sírt a királykisasszony, még földhöz is verte magát bánatában.

- Öltözz szegényes gúnyába, akkor biztos, nem tetszel neki - mondta a király.

Feladták rá mindenféle rongyot, s leküldték az udvarra, erre megörvendett a disznó, röfögött örömeiben, hamar felültette a taligára, gyorsan tolt, vitte az erdőbe.

Nemsokára egy fából épült disznóólhoz értek. Letette a lányt a piszkos szalmára, szénára. Sírt a királykisasszony. Addig sírt, amíg el nem aludt.

Mikor felébredt, hát uramteremtőm, olyan gyönyörű szép palotában találta magát, hogy azt elmondani nem lehet. Gyémánt volt annak minden szeglete, még a lépcsője is drágakövekkel volt kirakva. A disznó meg eltűnt. Hanem helyette egy szépséges királyfi sétált föl s le. Odament a királykisasszonyhoz, megfogta a kezét, s azt mondta:

- Tudd meg, engem egy tündér elvarázsolta, hogy addig disznó képében legyek, míg egy királylány nem lesz a feleségem.

Karon fogta, elvezette a palota kertjébe, tele volt az mindenféle gyümölcssel.

Odamentek a szőlőhöz, amelyik megszólalt, mentek tovább, ahol mosolygott az alma, csengett a barack,

- Erre vágysz - mondta a királyfi. - És azt is mondta a tündér, hogy addig legyek disznó képében, amíg egy királylány ezekre nem vágysz. Te vágysz rá, s most mondd meg tiszta szívedből, akarsz-e a feleségem lenni?

Nyakába ugrott a királykisasszony, összecsókolta.

Aztán hintóba ültek, elmentek a királyhoz, nagy lakodalmat csaptak.

Még ma is élnek, ha meg nem haltak.